

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 3746
IESIRE	
Ziua 06	Luna 06, 2023

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul prezentului act normativ
Lege pentru reducerea poverii fiscale asupra PFA-urilor, Întreprinderilor Individuale și Întreprinderilor Familiale prin modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
1. Descrierea situației actuale	<p>Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Codului fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale, publicată în Monitorul Oficial nr. 716 din data de 15 iulie 2022, a adus o serie de schimbări de regim fiscal ce presupun o taxare mai mare pentru veniturile realizate de Persoanele Fizice Autorizate (PFA), Întreprinderile individuale (II) și Întreprinderile familiale (IF).</p> <p>Până la 1 ianuarie 2023, taxarea veniturilor realizate de formele de organizare a unei activități economice enumerate mai sus era realizată la un plafon maxim de 12 de salarii minime brute pe țară, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • baza de calcul a contribuțiilor sociale CAS (contribuție la pensie) era de 12 salarii minime brute pe țară, dacă veniturile realizate au valoarea peste 12 de salarii minime brute pe țară; • baza de calcul a contribuțiilor sociale de sănătate (CASS) era de 12 salarii minime brute pe țară. <p>Prin Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 au fost introduse noi plafoane pentru taxarea veniturilor PFA, II și ÎF, iar bazele de calcul s-au modificat semnificativ, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • baza de calcul a contribuțiilor sociale CAS (contribuție la pensie): <ul style="list-style-type: none"> o este de 12 salarii minime brute pe țară, dacă veniturile realizate au valoarea între 12 și 24 de salarii minime brute pe țară; o este de 24 de salarii minime brute pe țară, dacă veniturile realizate au valoarea peste 24 de salarii minime brute pe țară;

- baza de calcul a contribuțiilor sociale de sănătate (CASS):
  - o 6 salarii minime brute pe țară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 6 și 12 salarii minime brute pe țară;
  - o 12 salarii minime brute pe țară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 și 24 de salarii minime brute pe țară;
  - o 24 de salarii minime brute pe țară, în cazul veniturilor realizate de peste 24 de salarii minime brute pe țară.

Noile plafoane pentru bazele de calcul ale contribuțiilor CAS și CASS înseamnă în realitate:

- taxarea contribuțiilor începând cu anul 2023 a celor care realizează venituri între 6 și 12 salarii minime brute pe țară, în comparație cu contribuțiile datorate pentru aceleași venituri în anul 2022;
- dublarea contribuțiilor începând cu anul 2023 a celor care realizează venituri peste 24 de salarii minime brute pe țară, în comparație cu contribuțiile datorate pentru aceleași venituri în anul 2022.

Să luăm ca exemplu cazul în care venitul anual este de 75.000 lei (aproximativ 15.000 euro), adică 25 de salarii minime brute pe țară.^[1]

La această sumă, un PFA/II/IF ar datora următoarele sume către bugetul de stat (calculate la plafonul de 24 de salarii brute pe țară): 7200 lei CASS (10%), 18.000 lei CAS (25%) și impozit de 10% pentru diferența dintre venitul brut și totalul CAS și CASS, adică încă aproape 5000 lei. Un total de 30.200 lei (aproximativ 6040 euro), adică 40,26% din cât a câștigat.

Comparativ, am analizat situația veniturilor organizațiilor similare și din alte țări ale Uniunii Europene.

În Polonia, se plătesc 19% impozit unic și 9% taxa de asigurări de sănătate, deci un total de 28%, comparativ cu 40,26% în România.

În Grecia taxarea se face proporțional cu veniturile. Pentru cei care încasează până în 16.000 euro anual există o taxă de 18%. Asigurările de sănătate sunt gratuite indiferent de nivelul veniturilor brute obținute. În cazul exemplului dat de noi mai sus, contribuabilul ar avea de plătit doar 18%, adică mai puțin de jumătate comparativ cu România.

Multe dintre PFA/II/IF care activează în România sunt în acest moment afectate de prevederile Ordonanței Guvernului nr. 16/2022.

<p>2. Motivul emiterii actului normativ</p>	<p>România a schimbat de mai multe ori în decursul ultimilor cinci ani modalitatea de taxare pentru veniturile obținute de PFA/II/IF. În 2018, de exemplu, nu se datora CAS sau CASS dacă persoanele PFA/II/IF realizau venituri din salarii sau asimilate salariilor. Asta însemna că cei care lucrau deja în baza unui contract de muncă puteau activa ca liber profesionist pentru a-și crește veniturile. Ulterior, această prevedere a fost eliminată, introducându-se taxarea CAS și CASS la nivelul a 12 salarii brute pe țară.</p> <p>Considerăm că aceste creșteri succesive ale nivelului taxării pentru PFA/II/IF nu au oferit o predictibilitate în ceea ce privește veniturile liber profesioniștilor și îngreunează o dezvoltare economică a acestui segment al economiei românești.</p>
<p>3. Schimbări preconizate</p>	<p>Necesitatea intervenției legislative este justificată atât de greutățile economice pe care românii le întâmpină de mai bine de un an de zile, cu prețuri record pentru combustibili, curent electric, gaze naturale dar și la alimentele de bază și cu un nivel al inflației care a ajuns în cursul anului 2023 și la peste 15%.</p> <p>Unul dintre principiile sănătoase ale economiei este că statul nu trebuie să mărească taxele sau să impună noi taxe în perioadele de criză economică deoarece acest fenomen duce la sărăcirea și împovărarea oamenilor care lucrează în economia reală. Prevederile Ordonanței Guvernului nr. 16/2022 cu privire la modul de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii contravin acestui principiu.</p> <p>Ca atare, actuala propunere legislativă pentru reducerea poverii fiscale asupra PFA-urilor, Întreprinderilor Individuale și Întreprinderilor Familiare prin modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propune revenirea la modul de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii aplicat pentru veniturile realizate de PFA/II/IF în 2022 și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> · baza de calcul a contribuțiilor sociale CAS (contribuție la pensie) să fie de 12 salarii minime brute pe țară; · baza de calcul a contribuțiilor sociale de sănătate (CASS) să fie de 12 salarii minime brute pe țară. <p>Impozitul pe venit de 10% rămâne neschimbat.</p>

	<p>Considerăm oportună aplicarea taxării la nivelul a 12 salarii minime brute pe țară. Schimbările preconizate prin prezenta propunere legislativă vor avea impact pozitiv, după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Încurajarea liber profesioniștilor de a desfășura activități economice în România. 2. Creșterea numărului de PFA/II/IF, lucru care va genera încasări suplimentare la bugetul de stat, chiar și cu un plafon scăzut. 3. Descurajarea economiei subterane din cauza taxării excesive impuse de stat.
<p>4. Impact bugetar</p>	<p>Având în vedere cele precizate anterior, vom prezenta o estimare a impactului financiar cu datele oficiale disponibile, aferente anului 2021, impactul bugetar urmând a fi trimis de către Guvernul României.</p> <p>Impactul bugetar estimat a fost calculat pe baza datelor furnizate de Ministerul Finanțelor pentru anul 2021.</p> <p>În 2021, 207.105 PFA-uri, IF și II realizau venituri de până la 6 salarii minime brute pe țară și datorau doar impozit pe venit în cuantum de 10%. CAS și CASS nu erau datorate.</p> <p>Conform acestor date, în 2021 exista următoarea situație:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50.685 realizau între 6 și 12 salarii minime brute pe țară și datorau doar impozit pe venit în cuantum de 10%. CAS și CASS nu erau datorate, dar sunt datorate din 2023, conform OG nr. 16/2022. • 18.181 realizau venituri între 12 și 24 de salarii minime brute pe țară și datorau întregul spectru de taxe – impozit pe venit, CAS și CASS la nivelul a 12 salarii minime brute pe țară. • 13.691 realizau venituri peste 24 de salarii minime brute pe țară și datorau întregul spectru de taxe – impozit pe venit, CAS și CASS. Le datorează și acum, dar la nivelul a 24 salarii minime brute pe țară. Deci dublu față de cu un an în urmă. <p>Pentru fiecare dintre cele trei categorii de mai sus am calculat cuantumul taxelor datorate de PFA/II/IF pe baza noilor plafoane stabilite pentru anul 2023, ținând cont de salariul minim brut pe țară de 3000 lei.</p>

Contribuții PFA/II/IF pe baza noilor plafoane începând cu anul 2023 stabilite pe baza Ordonanței Guvernului nr. 16/2022, raportându-ne la ultimele date oficiale

	Baza de calcul a contribuțiilor * (lei)	CAS datorat (25%)	CASS datorat (10%)	Total contribuții datorate	Număr companii	Total taxe datorate la bugetul de stat
între 6 și 12 salarii minime brute pe țară	18.000	4.500	1.800	6.300	50.685	319.315.500
peste 24 salarii minime brute pe țară	72.000	18.000	7.200	25.200	13.691	345.013.200
					TOTAL	664.328.700

Contribuții PFA/ÎI/ÎF pe baza plafoanelor propuse prin prezenta propunere legislativă, aplicabile cu prezenta inițiativă legislativă

	Baza de calcul a contribuțiilor * (lei)	CAS datorat (25%)	CASS datorat (10%)	Total contribuții datorate	Număr companii	Total taxe datorate la bugetul de stat
peste 12 salarii minime brute pe țară	36.000	9.000	3.600	12.600	13.691	172.506.600
					TOTAL	172.506.600

	<p>După cum am expus în tabelul de mai sus avem următoarele totaluri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - conform datelor valabile în 2021, în 2023 statul ar trebui să colecteze suplimentar de la firme taxe în cuantum de 664.328.700 lei (aproximativ 133 milioane de euro) - prin prezenta inițiativă legislativă statul ar urma să încaseze 172.506.600 lei (aproximativ 35 milioane de euro). <p>Prin urmare, considerăm că impactul bugetar ar fi de aproximativ 491.822.100 lei (aproximativ 98 milioane de euro).</p> <p>Menționăm că impactul bugetar de mai sus este unul estimativ, dat fiind că ultimele date oficiale sunt pentru anul 2021.</p>
5. Alte informații	Nu este cazul.

În numele inițiatorilor,

Denisa-Elena NEAGU

Cristina-Mădălina PRUNĂ

---

^[1] La nivelul salariului minim brut pe țară valabil la 1 ianuarie 2023, anume 3.000 lei brut

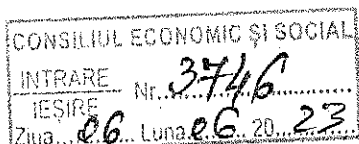
LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
LEGE

**pentru reducerea poverii fiscale asupra PFA-urilor, Întreprinderilor Individuale și
Întreprinderilor Familiale prin modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind
Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Cristina Prună	deputat		USR
2.	Denisa Neagu	Deputat		USR
3.	Daniel Iulian	DEP		USR
4.	Mirela Ion Norel	SEM		USR
5.	VLAD SERGIU COSMIN	SEN		USR
6.	POLYANNA HANGAN	DEP		USR
7.	HAVARNEANU FILIP	DEP		USR
8.	Radu Pop	DEP		USR
9.	DIANA BUZOIANU	DEP		USR
10.	Diana Stoica	Dep		USR
11.	GIURGIU ADRIAN	DEP		USR
12.	DANA SILVIA TOIV	DEP		USR
13.	PAUAT RADU	DEP	USR	
14.	Teodora Kember	Dep	USR	
15.	LAZAR TEODOR	Dep	USR	
16.	Radu Cluseta	Dep	USR	
17.	MOLNAR RADU-IULIAN	Dep	USR	

18	CRISTIAN BRIAN	Dep		USR
19	ALIN ARSROC	Dep		USR
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru reducerea poverii fiscale asupra PFA-urilor, Întreprinderilor Individuale și Întreprinderilor Familiale prin modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

1. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 69, alineat 9), se modifică și va avea următorul cuprins:

"(9) Contribuabilii, pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit și care în anul fiscal anterior au înregistrat un venit brut anual mai mare decât echivalentul în lei al sumei de **100.000 euro**, începând cu anul fiscal următor au obligația determinării venitului net anual în sistem real. Cursul de schimb valutar utilizat pentru determinarea echivalentului în lei al sumei de 100.000 euro este cursul de schimb mediu anual comunicat de Banca Națională a României, la sfârșitul anului fiscal. Această categorie de contribuabili are obligația să completeze corespunzător și să depună declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului."

2. Articolul 148 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 148. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 137 alin. (1) lit. b) și b¹)

(1) Persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 137 alin. (1) lit. b) și b¹), din una sau mai multe surse și/sau categorii de venituri, datorează contribuția de asigurări sociale, dacă estimează pentru anul curent venituri nete a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu **12 salarii minime brute pe țară**, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120.

(2) Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120, se efectuează prin cumularea veniturilor nete și/sau a normelor anuale de venit din activități independente determinate potrivit art. 68 și 69, a venitului brut realizat în baza contractelor de activitate sportivă potrivit art. 68¹ precum și a veniturilor nete din drepturi de proprietate intelectuală determinate potrivit art. 72 și 73, care se estimează a se realiza în anul curent.

(3) Persoanele fizice care nu se încadrează în plafonul prevăzut la alin. (2) pot opta pentru plata contribuției de asigurări sociale pentru anul curent, în condițiile prevăzute pentru persoanele care estimează că realizează venituri anuale peste nivelul a 12 salarii minime brute pe țară.

(4) Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale, în cazul persoanelor care realizează veniturile prevăzute la art. 137 alin. (1) lit. b) și b¹), o reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât nivelul a 12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120."

3. Articolul 151 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal se modifică și va avea următorul cuprins:

"151. Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente

(1) Contribuția de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente potrivit prevederilor art. 148, care nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale prevăzute la art. 150, se stabilește de organul fiscal competent, prin decizie de impunere, pe baza declarației prevăzute la art. 148 alin. (3). Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale se evidențiază lunar, iar plata acesteia se efectuează trimestrial, în 4 rate egale, până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru.

(2) Contribuția de asigurări sociale stabilită prin decizia de impunere prevăzută la alin. (1) se calculează prin aplicarea cotei de contribuție prevăzute la art. 138 lit. a) asupra bazei de calcul prevăzute la art. 148 alin. (1).

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) care în cursul anului fiscal se încadrează în categoria persoanelor exceptate de la plata contribuției potrivit art. 150, cele care intră în suspendare temporară a activității potrivit legislației în materie, precum și cele care își încetează activitatea depun la organul fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data la care a intervenit evenimentul, o declarație în vederea stopării obligațiilor de plată reprezentând contribuția de asigurări sociale stabilite conform alin. (2). Modelul declarației se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F."

4. Articolul 170, alineatul (4) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal se modifică și va avea următorul cuprins:

"170 (4) Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h) o reprezintă echivalentul a **12 salarii minime brute pe țară**, în vigoare la termenul de depunere a declarației prevăzute la art. 120."

II. Măsuri de implementare

În termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial, partea I, Guvernul României este împuternicit să adopte norme metodologice pentru punerea în aplicare a prezentei legi.

III. Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care este adoptată și se aplică începând cu veniturile realizate de către Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Familiale și Întreprinderi Individuale începând cu anul 2024.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Președintele Senatului

ION-MARCEL CIOLACU

ALINA -ȘTEFANIA GORGHIU